

Motion till riksdagen 2025/26:627

av Jamal El-Haj (-)

En rättvis arbetslöshetsförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta nödvändiga åtgärder för en skälig och rättvis arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska modellen bygger på avtal mellan starka parter på arbetsmarknaden. För att modellen ska fungera krävs att staten bidrar med aktiv arbetsmarknadspolitik och en bra arbetslöshetsförsäkring.

En väl fungerande, frivillig och solidariskt finansierad omställningsförsäkring som administreras av fristående a-kassor är en viktig grundsten i den svenska arbetsmarknadsmodellen. En rätt utformad arbetslöshetsförsäkring möjliggör nödvändig strukturomvandling, ger ekonomisk trygghet till dem som förlorar jobb, stimulerar efterfrågan i ekonomin och motverkar press nedåt på lönerna.

Två av den offentliga arbetslöshetsförsäkringens viktiga funktioner är att ersätta inkomstbortfall vid arbetslöshet samt att vara automatisk finanspolitisk stabilisator. Vi strävar efter målet om att fler ska få ut 80 procent av sin tidigare inkomst. Den minskade ersättningsgraden har även försvagat arbetslöshetsförsäkringens funktion som finanspolitisk stabilisator.

En stor del av dem som ligger i den nedre delen av inkomstfördelningen löper högre risk för arbetslöshet, vilket innebär att de saknar extra försäkringsskydd eller har betydligt sämre villkor och därmed ett sämre inkomstbortfallsskydd än de som har högre inkomster.

De försäkringar som har vuxit fram för att komplettera det offentliga försäkringsskyddet har en svagare jämlikhets- och jämställdhetsprofil än den offentliga försäkringen.

Att arbetslöshetsförsäkringen har betydelse för jämlikheten beror på att arbetslöshet i större omfattning drabbar dem som befinner sig i den nedre delen av inkomstfördelningen, och även kortare arbetslöshet påverkar kännbart deras ekonomi.

Jamal El-Haj (-)